

Otřes pro celý svět. BUMERANG SANKCÍ SE ŘÍTÍ NA ZÁPAD, píše známý český ekonom

- CZ24 News | 15. března 2022

ČESKO: Obsáhlá prognóza ekonoma Lukáše Kovandy, hlavního analytika Trinity Bank, hovoří o bumerangu protiruských sankcí, který se na nás řítí. Na nás, míněno i na Česko.

Začíná příběhem nejbohatšího Rusa Vladimira Potatina, který stále uniká sankcím proti oligarchům a stále kritizuje vládu za její balík „protisankcí“, které podle něj definitivně zabíjejí reputaci země. Největší akcionář těžebního kolosu Norilsk Nickel ale kromě toho všeho veřejně říká, že Západ se sankcemi střílí do vlastní nohy.

Tři komodity jsou podle něj jasným důkazem. Uran, benzín a pšenice.

První z nich je mimo úzce odborné kruhy diskutován relativně nejméně, média tomuto trhu příliš nerozumějí. Cena uranu přitom vyletěla na nejvyšší hodnoty od doby, kdy v Japonsku došlo k havárii ve Fukušimě. Trhy se obávají, že svět bude odstrižen od ruského uranu, což by výrazně ztenčilo už tak nijak vysoké světové zásoby.

Dnes je řada světových jaderných elektráren včetně Dukovan a Temelína závislá na ruském palivu. Speciálně pro Dukovany jsou ruské zdroje nenahraditelné. Dodávky zajišťuje státní podnik Rosatom, který dnes USA chtějí zařadit na sankční seznam. Pokud by se přidala i EU, měly by Dukovany problém, i když zásob paliva mají mít na dva roky.

Do Dukovan na začátku března zamířily nové zásoby paliva, kvůli kterým byla dokonce udělena výjimka ze zákazu leteckého provozu. V jaderné elektrárně zjevně měli hrůzu, že by palivo došlo.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘISPĚT

Pokud jde o benzín, na něj se naopak v posledních dnech vyrojilo mnoho expertů. Turbulence na tomto komoditním trhu pociťují miliony motoristů, kteří všichni vidí ceny přepisující všechny historické rekordy. Kovanda nevidí racionální tržní důvody a konstatuje, že si zde zpracovatelé, distributoři i čerpací stanice mastí kapsu a navyšují marže.

Ceny ropy se totiž světovým rekordům sice přiblížily, ale nepřekonaly je. Barel ropy stojí stejně jako v červenci 2014, kdy se na čerpacích stanicích platilo za litr nafty zhruba 36,40.

Současné ceny kolem padesáti korun už začínají ohrožovat tuzemskou dopravu. To následně maří zásobování, což se může projevit třeba i u potravin nebo léků. Plošné problémy celého sektoru dopravy znamenají otřes nejen ekonomický, ale i sociální.

[CELÁ ANALÝZA ZDE](#)

Vládní opatření dopravcům podle Kovandy moc nepomohou. Premiérem vzývané zrušení povinné biosložky do benzínu se v ceně projeví maximálně jednou korunou na litr. Nárůst cen přitom byl u nafty za poslední měsíc korun čtrnáct.

Třetí komoditou, která sankce tvrdě pocítí, je pšenice. Ta na burze v Paříži, podle které se řídí i ceny v ČR, překonává historické rekordy. Průměrná cena od roku 1999 doposud byla asi 4 600 korun za tunu, aktuální cena je tisíců bezmála jedenáct.

Ukrajina a Rusko, dvě země aktuálně spolu válčící, zajišťují společně čtvrtinu veškeré světové produkce této obilniny. Ta je přitom nepostradatelnou pro celou škálu potravin, nejen chléb, ale třeba také těstoviny. Pšenice je z této gigantické obilnice distribuována přes černomořské přístavy, kde se aktuálně střídá, čímž padá celá logistika. Obchod s ruskou pšenicí je nadto ochromen sankcemi Západu.

Další zemědělské plodiny se již svými cenami blíží rekordním hodnotám. Třeba kukuřice nebo sójový olej. V Česku v důsledku toho můžeme počítat se zdražením pečiva nebo olejin o desítky procent. To ještě přistrčí již tak pádivou inflaci, kterou podle Kovandy za letošní rok můžeme reálně očekávat až patnáct procent.

Ještě fatálnější dopady ale budou na skutečně chudé země, kde je zdražení chleba existenčním problémem. Na prvním místě zmiňuje Egypt, kde ruský a ukrajinský import pokrývá 86 procent spotřeby pšenice.

Egypt, nejlidnatější arabská země, přitom musí ceny chleba dotovat už teď a po pandemii a útlumu turistiky je to čím dál náročnější. Prudké zdražení povede v chudé zemi k velmi pravděpodobným nepokojům, jejichž důsledek si v zemi, kde se generálský režim snaží držet na uzdě velmi radikální islamistické hnutí, raději nikdo nepředstavuje.

Před jedenácti lety právě zdražování potravin spustilo proces, zvaný Arabské jaro, který například z Libye udělal padlý stát ovládaný několika vládami v různých regionech.

A i když svět s omezenými zdroji pšenice nějak přežije letošní rok, boje na Ukrajině zásadně ohrožují letošní zemědělskou sezónu, což by znamenalo v příštím roce ještě menší zásoby.

„Dramatické zdražování potravin ve světě tak letoškem zřejmě nekončí,“ konstatuje Lukáš Kovanda s tím, že právě to je oním bumerangem, který opsal otočku a teď se na nás řítí zpět.

[ZDROJ](#)